

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/340/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816215691
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3816215691.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci žalobcu: R. C., bytom ul. B.. XXX/X, E., proti žalovanému: Q. R., vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru Prievidza, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza z dňa 14. júla 2017, č.k. 7C/152/2016-148, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie podanie žalobcu zo dňa 06.12.2016 v časti, ktorou sa proti žalovanému domáha náhrady nemajetkovej ujmy, odmietol. Z odôvodnenia vyplýva, že žalobca sa žalobou zo dňa 06.12.2016 domáhal proti žalovanému ochrany osobnosti. Žalobca v čl. IV. žaloby (žalobný petit) navrhol: „Navrhujem preto, aby súd vydal tento rozsudok: Odporca je povinný zdržať sa v budúcnosti takého konania aj na iný prípad, keďže prekročil hranice legitimity a legality v rámci výkonu služby s aspektom na znenia v záväzných pravidlách. Odporca je povinný písomne oboznámiť subjekty (v bode I. vyššie), že konal bez legálnej legitimity, a aby neoficiálne písomnosti boli skartované okamžite po nadobudnutí právoplatnosti predmetného rozhodnutia súdu a upozornil súd odporcu, že svoje tvrdenie vo vzťahu k iným subjektom o trestnom stíhaní navrhovateľa vykonávať len spôsobom, ktorý ustanovil zákonodarca. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi nemajetkovú ujmu a nahradiť mu trovy konania, všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu“. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 7C/152/2016-6 zo dňa 19.12.2016 vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia uznesenia doplnil svoje podanie. Podaním zo dňa 18.01.2017, 19.01.2017 a 29.03.2017 žalobca žalobu sčasti doplnil. V podaní zo dňa 18.01.2017 žalobca (okrem iného) uviedol, že s poukazom na § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku nemajetkovej ujmy určuje súd. Procesný postup podľa § 167 CSP prichádza do úvahy vtedy, keď už súd disponuje procesne „vyčistenou“ žalobou, a to postupom odstraňovania vád podľa § 129 CSP. Z § 167 ods. 2 CSP vyplýva, že súd spolu s doručením žaloby žalovaného vyzve, aby sa v určenej lehote k žalobe vyjadril, a ak uplatnený nárok neuzná v celom rozsahu, uviedol rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu. Za týmto účelom je však potrebné, aby vedel k čomu sa má vyjadriť a uplatnený nárok v akej výške môže (ne)uznať. S poukazom na uvedené skutočnosti v časti, predmetom ktorej žalobca urobil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, v konaní nie je možné pokračovať. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia. Súd tiež poukázal na to, že žalobca je poplatníkom. Podľa prílohy zákona č. 71/1992 Zb. položka č. 7 písm. b) výška poplatku pri nároku o ochranu osobnosti spojená s náhradou nemajetkovej ujmy je 66 eur plus 3 % výšky uplatnenej z nemajetkovej ujmy. Pred postupom podľa § 167 CSP súd ešte musí vyzvať žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku zo žaloby a k tomu tiež bolo potrebné, aby žalobca doplnil žalobu v časti: o náhradu nemajetkovej ujmy. Pre úplnosť súd dodal, že Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 a 3 umožňuje za určitých podmienok určiť namiesto morálneho zadosťučinenia peňažnú náhradu. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy určuje súd, ktorý je však viazaný návrhom žalobcu a nesmie prisúdiť vyššiu náhradu, než je suma uvedená v žalobe. Požadovaná výška peňažného zadosťučinenia potom tvorí maximálnu čiastku, ktorú môže priznať.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že samotný výrok uznesenia sa mu javí ako neurčitý a nejasný. Poukázal na skutočnosť, že v samotnom poučení súd odkazuje na odvolanie proti rozsudku, pričom sa jedná len o uznesenie, ktoré dokonca môže revidovať formou autoremedúry ten istý sudca. Uviedol, že je legálnym právom, určeným zákonodarcom, aby súd sám rozhodol o eventuálnej finančnej ujmy (výške), majúci na zreteli spravodlivosť, súdnu ochranu práv a súhrn právom chránených záujmov, no aj spravodlivosť, čiže uznanie týchto práv s náležitým rešpektom je štandardom, nakoľko každý je nositeľom práv, ktoré neprináleží súdu ich zapierať, resp. odoprieť, nepriznať. Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo. Ďalej uviedol, že je vážne znepokojujúce, ak štát je garantom základných ľudských práv a slobôd, no súčasne jeho zamestnanec (žalovaný) hrubým a dokonca ilegálnym a nelegitímnym spôsobom narušuje priznané predmetné práva, pričom zjavne nerešpektuje pravidlá a prezumpciu neviny. Žalobca má za to, že aj forma ospravedlnenia v rozsudku súdu je tiež fakticky forma plnenia nemajetkovej ujmy, o čo okrem iného žiadal súd v rozsudku zaviazat' žalovaného, navyiac nie je zrejme z predmetného uznesenia, čo konkrétne súd v časti (čiastočne) zamietol, no je to len hypotetická domnienka z pohľadu žalobcu. Je možné konštatovať, že samotným návrhom vo veci (žalobou), nie sú návrhy zo strany žalobcu na rozhodovanie uzavreté, nakoľko ako subjektívne procesné práva je ich v rámci súdneho konania možné aj ako nové, no aj doplnené navrhovať (dikcia CSP), čo je súdu známe, navyše pri nejasnostiach samotného podania zo strany žalobcu má súd formálne právo výsluchu žalobcu, o to viac, ak nemá právne zastúpenie a žalobca dôkladne nepozná súdnu prax, aby následne neutrpel ujmu na právach, nakoľko je súd zaviazaný poskytnúť nielen súdnu ochranu práv, ale aj činiť spravodlivosť. Súd ma tiež dispozičné procesné právo domáhať sa podkladov súvisiacich s prejednávanou vecou od subjektu, ktorý ich má k dispozícii, čiže momentálne sa relevantné podklady nachádzajú na OS PD v spise (trestnom), ktorý žalobca označil v predchádzajúcich podaniach vo veci. Žalobca je toho názoru, že pravidlo precedensu neplatí v našom právnom systéme (odkaz na iné súdne konanie) so zreteľom na nezávislosť každého sudcu pri rozhodovaní, najmä ak existuje znenie v právnej úprave určujúce postup, čo platí aj pre súd, a to aj vyčíslenie samotnej eventuálnej morálnej ujmy, čiže má za to, že je to formálna kompetencia súdu, pričom je náležité zohľadniť prezumpciu neviny žalobcu a nezákonnosť postupu žalovaného. Úlohou súdu nie je tvoriť právo, ale ho spravodlivo a nestranne aplikovať pri poslaní v rámci riadneho výkonu súdnictva, čo eliminuje precedens, čiže v poslaní sudcu s príslušnými charakterovými a morálnymi, no najmä právne odbornými vlastnosťami je povinnosť, aby nespôsobil právnu neistotu alebo ohrozenie právneho štátu, verejného poriadku s aspektom na čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Súdny poplatok nie je nutnou podmienkou súdneho konania, navyše je možné ho aj následne v rámci procesu zmeniť, určiť, avšak žalobca má za to, že spĺňa podmienky k oslobodeniu súdneho poplatku.

3. Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

4. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa § 379 a 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“) bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP z týchto dôvodov:

5. Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

6. Podľa § 129 ods. 3 CSP, ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, súd podanie odmietne; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

7. Podľa § 216 ods. 1 CSP súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu.

8. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

9. Súd je vždy viazaný návrhom žalobcu a nesmie prisúdiť vyššiu náhradu, než je suma uvedená v žalobe (súd nesmie ísť nad žalobný návrh - non plus ultra). Požadovaná výška peňažného

zadosťučinenia potom tvorí maximálnu čiastku, ktorú súd môže priznať (Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/4/1999).

10. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca, napriek výzve súdu prvej inštancie, podanie zo dňa 06.12.2016 v časti, predmetom ktorej urobil nárok o náhradu nemajetkovej ujmy, nedoplnil - neuviedol výšku sumy, zaplataenia ktorej sa z tohto titulu domáha. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní nie je možné pokračovať, ak žalobca neuviedol výšku sumy, zaplataenia ktorej sa domáha. Súd je totiž v zmysle § 216 ods. 1 CSP viazaný žalobným návrhom žalobcu, pričom požadovaná výška peňažného zadosťučinenia tvorí maximálnu čiastku, ktorú súd môže priznať. Súdna prax požaduje, aby žalobný návrh (žalobný petít) vo veciach ochrany osobnosti, a to vrátane výšky peňažnej náhrady za nemajetkovú ujmu, bol formulovaný presne a určite, pričom súd je týmto návrhom viazaný. Teda pokiaľ žalobca neuviedol výšku, zaplataenia ktorej sa domáha a nedoplnil žalobu ani po výzve súdu podľa § 129 CSP, nie je iná možnosť súdu, ako žalobu žalobcu v predmetnej časti odmietnuť.

11. Odvolací súd sa plne stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, keď uviedol, že súd má povinnosť ešte pred doručením žaloby žalovanému podľa § 167 ods. 1 CSP vyzvať žalobcu na zaplataenie súdneho poplatku, ktorý pozostáva (v zmysle zákona č. 71/1992 Zb.) zo sumy 66 eur a 3 % výšky uplatnenej z nemajetkovej ujmy. Z uvedeného vyplýva, že žalobca musí uviesť výšku uplatnenej nemajetkovej ujmy, nakoľko v opačnom prípade nie je možné určiť výšku súdneho poplatku. Poplatková povinnosť v zmysle § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. vzniká podaním žaloby.

12. Odvolací súd na námietku žalobcu uvedenej v odvolaní, že súdny poplatok nie je nutnou podmienkou súdneho konania, uvádza, že podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. ak aj napriek výzve súdu na zaplataenie súdneho poplatku nebol zaplataený súdny poplatok v lehote stanovenej súdom, súd konanie zastaví (obligatórne).

13. K tvrdeniu žalobcu uvedenom v odvolaní, že spĺňa podmienky na oslobodenie od súdneho poplatku, odvolací súd konštatuje, že oslobodenie od súdneho poplatku je možné priznať podľa § 254 ods. 1 CSP iba na návrh, a ak to odôvodňujú pomery strany. Z obsahu spisového materiálu však nevyplýva, že by žalobca podal návrh na oslobodenie od súdneho poplatku (spolu s tvrdeniami, ktoré by odôvodňovali oslobodenie od súdneho poplatku). Odvolací súd podkladá za potrebné dodať, že až po určení súdneho poplatku (t. j. jeho výšky) môže dôjsť k oslobodeniu od platenia súdneho poplatku. Uvedená skutočnosť však nič nemení na tom, že žalobca má povinnosť uviesť výšku sumy, zaplataenia ktorej sa domáha, nakoľko touto výškou je súd viazaný ako maximálnou čiastkou, ktorú môže priznať v konaní o ochranu osobnosti.

14. Odvolací súd preto uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne, podľa § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).